

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ
КРЕМЕНЧУЦЬКИЙ ЛЬОТНИЙ КОЛЕДЖ**

Циклова комісія технічного обслуговування авіаційної техніки

**МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ
до практичних занять**

навчальної дисципліни
«Термодинаміка та теплопередача»
обов'язкових компонент

освітньо-професійної програми першого (бакалаврського) рівня вищої
освіти

272 Авіаційний транспорт
(Технології робіт та технологічне обладнання аеропортів)

Кременчук 2023

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
Харківського національного
університету внутрішніх справ
Протокол від 22.02.2024 р. № 2

СХВАЛЕНО

Методичною радою
Кременчуцького льотного коледжу
ХНУВС
Протокол від 17.01.2024 р. № 6

ПОГОДЖЕНО

Секцією науково-методичної ради
ХНУВС з технічних дисциплін
Протокол від 22.02.2024 р. № 2

Розглянуто на засіданні циклової комісії технічного обслуговування авіаційної техніки, протокол від 12.12.2023 р. № 8

Розробники:

1. *Викладач циклової комісії технічного обслуговування авіаційної техніки , спеціаліст вищої категорії Яніцький А.А.*

Рецензенти:

Завідувач кафедри технологій аеропортів Національного авіаційного університету, д.т.н., професор Тамаргазін О.А.

Викладач циклової комісії технічного обслуговування авіаційної техніки Кременчуцького льотного коледжу Харківського національного університету внутрішніх справ, к.т.н.,с.н.с. Тягній В.Г.

**1. Розподіл часу навчальної дисципліни за темами
(денна форма навчання) Не передбачено**

**2. Розподіл часу навчальної дисципліни за темами
(заочна форма навчання)**

Номер та назва навчальної теми	Кількість годин відведених на вивчення навчальної дисципліни						Вид контролю
	Всього	з них:					
		Лекції	Семінарі кі	Практичні заняття	Лабораторні	Самостійні а	
Тема 1. Термодинамічна система і її стан.	10	0	0	0	0	10	Усне опитування
Тема 2. Перший закон термодинаміки. Термодинамічні процеси в газах.	10	0	0	0	0	10	Усне опитування
Тема 3. Другий закон термодинаміки.	10	0	0	0	0	10	Усне опитування
Тема 4. Ідеальні цикли теплових двигунів.	10	0	0	0	0	10	Усне опитування
Тема 5. Основні рівняння термодинаміки газового потоку.	12	2	0	0	0	10	Усне опитування
Тема 6. Розгін і гальмування газового потоку.	10	0	0	0	0	10	Усне опитування
Тема 7. Види теплообміну. Теплопровідність.	12	0	0	0	2	10	Усне опитування
Тема 8. Конвективний теплообмін.	12	2	0	0	0	10	Усне опитування
Тема 9. Теплообмін випромінюванням.	10	0	0	0	0	10	Усне опитування
Тема 10. Передача теплоти через стінки. Методи теплового захисту.	10	0	0	2	2	6	Усне опитування
Тема 11. Теплообмінні апарати.	14	2	0	2	2	8	Усне опитування
Всього за семестр:	120	6	0	4	6	104	залік

1. ПЛАНИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Тема № 10 «Термодинамічна система та її стан. Перший закон термодинаміки. Термодинамічні процеси в газах»

Практичне заняття: Термодинамічна система та її стан. Перший закон термодинаміки. Термодинамічні процеси в газах.

Навчальна мета заняття: Розширення, поглиблення й деталізація знань, отриманих здобувачами на лекціях в процесі вивчення навчальної дисципліни.

Кількість годин – 2 год (заочна)

Місце проведення: лабораторія конструкції та експлуатації двигуна.

Навчальні питання:

1. Передача теплоти через плоску стінку.
2. Передача теплоти через циліндричну стінку.
3. Теплова ізоляція.
4. Передача теплоти через ребро і реберну стінку.
5. Методи теплового захисту.
6. Конвективне охолодження.

Література:

Котовський В. Н. Технічна термодинаміка: тексти лекцій 2015

План проведення заняття:

I. Порядок проведення вступу до заняття.

Перед виконанням практичної роботи здобувач вищої освіти повинен знати теоретичну частину практичної роботи, орієнтуватися у фізичних величинах, чітко уявляти хід виконання практичної роботи, знати правила техніки безпеки при проведенні практичної роботи.

II. Порядок проведення основної частини заняття.

Дати відповідь на наступні питання:

1. Загороджувальне охолодження.
2. Проникаюче (пористе) охолодження.
3. Теплозахисні покриття.

III. Порядок проведення заключної частини заняття.

Оформити звіт про виконання практичної роботи.

Тема № 11 «Теплообмінні апарати»

Практичне заняття: Теплообмінні апарати.

Навчальна мета заняття: Розширення, поглиблення й деталізація наукових знань, отриманих здобувачами на лекціях в процесі вивчення навчальної дисципліни.

Кількість годин – 2 год (заочна)

Місце проведення: лабораторія конструкції та експлуатації двигуна.

Навчальні питання:

1. Основні типи теплообмінних апаратів та їх застосування.
2. Теплопередача в рекуперативних теплообмінниках.
3. Зміна температури теплоносіїв в теплообміннику.
4. Визначення величини площі робочої поверхні теплообмінника.

5. Визначення середнього температурного напору. Визначення середніх температур теплоносіїв.

Література:

Котовський В. Н. Технічна термодинаміка: тексти лекцій 2015

План проведення заняття:

I. Порядок проведення вступу до заняття.

Перед виконанням практичної роботи здобувач вищої освіти повинен знати теоретичну частину практичної роботи, орієнтуватися у фізичних величинах, чітко уявляти хід виконання практичної роботи, знати правила техніки безпеки при проведенні практичної роботи.

II. Порядок проведення основної частини заняття.

Дати відповідь на наступні питання:

1. Основні типи теплообмінних апаратів та їх застосування.
  2. Теплопередача в рекуперативних теплообмінниках.
  3. Зміна температури теплоносіїв в теплообміннику.
  4. Визначення величини площі робочої поверхні теплообмінника.
  5. Визначення середнього температурного напору. Визначення середніх температур теплоносіїв.

III. Порядок проведення заключної частини заняття.

Оформити звіт про виконання практичної роботи.

4. Рекомендована література (основна, допоміжна), інформаційні ресурси в Інтернеті

Основна:

1. Котовський В. Н. Технічна термодинаміка : тексти лекцій, 2015. 88 с.
2. Котовський В. Н. Теплопередача : тексти лекцій, 2015. 76 с.

Допоміжна:

3. Базаров І. П. Термодинаміка : підручник. 2010. 384 с.
4. Баранов В. М., Коньков А. Ю. Термодинаміка і теплопередача: навчальний посібник; 2-е видання, перероблене. 2004. 91 с.

Інформаційні ресурси в інтернеті:

5. URL : <http://klk.univd.edu.ua/uk/dir/177/biblioteka>
6. URL : <http://www.dstu.dp.ua/Portal/Data/6/29/6-29-k176.pdf>
7. URL : <https://www.youtube.com/watch?v=rfOI3PwO194>